

randstedelijke rekenkamer

Flevoland · Noord-Holland · Utrecht · Zuid-Holland

College van Gedeputeerde Staten van Utrecht
T.a.v. Gedeputeerde Financiën de heer G. Mik
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

<i>Datum</i>	<i>Bijlage</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>
10 april 2007	1		2007/GM/076

Onderwerp
Aankondiging onderzoek naar de programmabegroting 2008

Geachte leden van de Gedeputeerde Staten,

In het najaar behandelen Provinciale Staten de begroting 2008. Dit is een omvangrijke en belangrijke taak, voortvloeiend uit het budgetrecht van de Provinciale Staten. In de begroting leggen PS vast wat de provincie wil bereiken, wat zij daarvoor gaat doen en wat dat mag kosten.

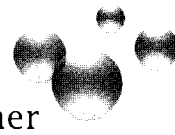
Om PS te ondersteunen bij het behandelen van de begroting, zal de Randstedelijke Rekenkamer de begroting 2008 in korte tijd onderzoeken. Tijdens het onderzoek wordt geanalyseerd of het voorgenomen (financiële) beleid toereikend is verwoord. Bij onze bevindingen geven we aan wat de relevantie is en doen wij suggesties voor de behandeling in PS van deze punten.

De Rekenkamer richt haar onderzoek in eerste instantie op een aantal aanbevelingen uit de voorgaande rapporten die via onze website www.randstedelijke-rekenkamer.nl onder publicaties te raadplegen zijn:

- Begroting en jaarstukken als kaderstellend en controlerend instrument voor Provinciale Staten (september 2006).
- Kaderstellen met de begroting 2007 (oktober 2006).
- Handreiking collegeprogramma (februari 2007).

Uit bovenstaande rapporten heeft de Rekenkamer de volgende onderwerpen geselecteerd voor het onderzoek naar de begroting 2008:

1. Kwaliteit van de beleidsinformatie binnen de programma(onderdelen) jeugdzorg en water.
2. Paragraaf weerstandsvermogen.
3. Aansluiting tussen de structuur en inhoud van de programmabegroting 2008 en het collegeprogramma 2007-2010.

Ad 1. De Rekenkamer zal in haar analyse van de kwaliteit van de beleidsinformatie in de begroting 2008 de aandacht met name richten op:

- de wijze waarop de drie w-vragen **Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?** en **Wat mag het kosten?** zijn gestructureerd en de mate waarin zij met elkaar samenhangen;
- de formulering van beoogde (maatschappelijke) effecten, beleidsdoelen en te leveren prestaties. De Rekenkamer zal daarbij de criteria hanteren, die zijn gesteld vanuit VBTB (Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording) en SMART.¹

De bijlage bij deze brief bevat een samenvatting van de bevindingen en suggesties voor de programma(onderdelen) jeugdzorg en water uit de begroting 2007.

Ad 2. Aan de paragraaf weerstandsvermogen stelt het BBV eveneens een aantal eisen. De Rekenkamer acht het relevant dat in deze paragraaf wordt ingegaan op:

- het beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's;
- een inventarisatie van de soorten risico's en van de kans dat deze zich kunnen voordoen;
- een schatting van de financiële betekenis van deze risico's;
- een inventarisatie van het weerstandsvermogen.

De bijlage bij deze brief bevat een samenvatting van de bevindingen en suggesties voor de paragraaf weerstandsvermogen uit de begroting 2007.

Ad.3. Om tussentijds te kunnen beoordelen hoe het staat met de uitvoering van de ambities beschreven in het collegeprogramma, is van belang dat de beleidsprogramma's en financiële onderbouwing in de navolgende programmabegrotingen op het collegeprogramma zijn afgestemd. De Rekenkamer toetst of de structuur en inhoud van het collegeprogramma 2007-2010 en de programmabegroting 2008 vergelijkbaar zijn.

De Rekenkamer zal zich in dit onderzoek baseren op informatie die in de begroting 2008 is opgenomen. Waar nodig zal de ambtelijke organisatie om nadere toelichting gevraagd worden. Vanwege de korte doorlooptijd tussen de beschikbaarstelling van de (concept-)begroting en de behandeling in de Statencommissies is geen ruimte voor een regulier proces van ambtelijk en bestuurlijk wederhoor. Toch hecht de Rekenkamer eraan GS vooraf in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van, en te reageren op, de uitkomsten van het onderzoek net als vorig jaar bij het rapport over de programmabegroting 2007. Het tijdspad hiervoor zal na de zomer worden afgestemd en gecommuniceerd met de griffie, GS en de ambtelijke organisatie.

¹ Toelichting op criteria uit het VBTB en SMART:

- Specifiek: Is de te leveren prestatie voldoende specifiek en niet voor meerdere uitleg vatbaar?
- Prikkelend: Is een streefwaarde opgenomen?
- Meetbaar/toetsbaar: Is een indicator opgenomen? Is informatie over de nulsituatie opgenomen?
- Tijdgebonden: Is aangegeven wanneer c.q. binnen welke periode het effect/probleem moet zijn bereikt/opgelost?
Is een tijdspad met tussentijds te realiseren streefwaarden opgenomen?

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u echter nog vragen hebben over dit onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer, dan geven wij graag een toelichting.

Hoogachtend,

Dr. G. Molenaar

Directielid
Randstedelijke Rekenkamer

Prof. Dr. L. D. Noordam

Bestuurder/directeur
Randstedelijke Rekenkamer

C.c: de heer H. Sietsma
de heer L. Graafhuis
de heer R. Poort
mevrouw M. Attema
de heer R. Kroon
de heer J.H.M. Luiks

Samenvatting van de bevindingen, belangrijke punten voor PS en suggesties bij de begroting 2007 van Utrecht

Bevindingen	Randstedelijke Rekenkamer	Waarom is dit belangrijk voor PS?	Suggestie
Conclusie 1: De beleidsinformatie in de productgroep Jeugdzorg voor kaderstelling en controle is van matige kwaliteit.			
Bevinding 1	In de programmabegroting wordt beantwoord wat de provincie wil bereiken, wat de provincie daarvoor gaat doen en wat dit gaat kosten. Het is echter niet meteen duidelijk op welke plaats in de begroting deze informatie terug te vinden is.	Alhoewel in de begroting de vereiste informatie is opgenomen, is het niet eenvoudig deze informatie terug te vinden. Dit bemoeilijkt de kaderstellende functie van Provinciale Staten.	Vraag GS in de opzet van het programma gestructureerd antwoord te geven op de vragen wat de provincie wil bereiken, wat de provincie daarvoor gaat doen en wat dit gaat kosten. Maak in de structuur gebruik van de juiste kopjes, zoals bijvoorbeeld in het programma Water.
Bevinding 2	Wat de provincie wil bereiken en wat de provincie daarvoor gaat doen sluiten voldoende op elkaar aan.	De productgroep Jeugdzorg biedt Provinciale Staten een samenhangend kader; het doel en de prestaties sluiten op elkaar aan.	
Bevinding 3	Het doel van de provincie op het gebied van jeugdzorg is onvoldoende specifiek geformuleerd. De bijbehorende indicatoren zijn grotendeels prikkelend, maar zijn niet volledig meetbaar en tijdgebonden.	Provinciale Staten kunnen achteraf in beperkte mate controleren of het beoogde doel is gerealiseerd.	Vraag GS het doel en de bijbehorende indicatoren specifiek, meetbaar en tijdgebonden te maken.
Conclusie 2: De beleidsinformatie in het programma Water is van voldoende kwaliteit. Hierbij zijn nog een aantal verbeteringen mogelijk.			
Bevinding 4	In het programma Water wordt gestructureerd beantwoord wat de provincie wil bereiken, wat de provincie daarvoor gaat doen en wat dit gaat kosten.	Een gestructureerde opzet van de begroting ondersteunt Provinciale Staten in het uitvoeren van hun kaderstellende functie.	
Bevinding 5	Wat de provincie wil bereiken en wat de provincie daarvoor gaat doen sluiten voldoende op elkaar aan.	Het programma Water biedt Provinciale Staten een samenhangend kader; de beleidsdoelstellingen en de prestaties sluiten op elkaar aan.	
Bevinding 6	Wat de provincie wil bereiken is grotendeels specifiek, prikkelend en tijdgebonden. De doelstellingen zijn echter onvoldoende meetbaar, doordat in alle gevallen een nulmeting ontbreekt.	Provinciale Staten kunnen achteraf redelijk goed controleren of de beoogde doelstellingen worden gerealiseerd.	Vraag GS de doelstellingen die nog niet voldoende meetbaar zijn in de toekomst te verbeteren.

Bevindingen Randstedelijke Rekenkamer		Waarom is dit belangrijk voor PS?	Suggestie
Conclusie 3: De paragraaf Weerstandsvermogen is onvolledig: de gevolgen voor het beleid zijn onduidelijk.			
Bevinding 7	De niet-reguliere, beleidsmatige risico's zijn op hoofdlijnen weergegeven. In tegenstelling tot de Jaarstukken 2005 worden in de Programmabegroting 2007 niet het maximale schadebedrag en de kans per risico vermeld.	Met het vaststellen van de begroting gaan PS ook akkoord met de paragraaf Weerstandsvermogen. Separate stukken die (onder geheimhouding) ter inzage liggen bemoeilijken de vaststelling van deze informatie door PS en kunnen bovendien geen onderdeel uitmaken van het openbaar debat hierover.	Heroverweeg de geheimhouding van informatie (omtrent risico's) die in eerdere documenten (Jaarstukken 2005) wel openbaar is gemaakt.
Bevinding 8	Het benodigd deel van de weerstandscapaciteit voor de reguliere bedrijfsmatige risico's en risico's bij toekomstige uitgaven uit het Provinciaal Structuurfonds wordt onvoldoende onderbouwd; de kans en de financiële omvang per risico zijn niet vermeld.	Doordat de inschatting van de benodigde weerstandscapaciteit niet volledig onderbouwd is, kunnen PS het voorstel minder goed beoordelen. Wanneer PS bijvoorbeeld de weerstandscapaciteit te ruim vaststellen, betekent dit dat er onnodig geld gereserveerd wordt waarvoor ook beleid gerealiseerd had kunnen worden.	Vraag GS om een duidelijke onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit.
Bevinding 9	De incidentele weerstandscapaciteit is in werkelijkheid kleiner dan de gepresenteerde incidentele weerstandscapaciteit in de begroting.	Het is niet bekend hoe groot de daadwerkelijk aanwendbare incidentele weerstandscapaciteit is. Daardoor is niet in te schatten of de weerstandscapaciteit toereikend is om de risico's af te dekken.	Vraag GS om een reële weergave van de reserves die toegerekend kunnen worden aan de weerstandscapaciteit.
Bevinding 10	Het beleid omtrent de aanwending van de weerstandscapaciteit ontbreekt.	PS weten niet in welke volgorde welke posten aangesproken zullen worden wanneer risico's optreden, en welke financiële/beleidsmatige gevolgen dit kan of mag hebben.	Vraag GS om toelichting op de gang van zaken bij een eventuele aanwending van de weerstandscapaciteit.